

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

I. Ortus, & ingenium Ignatij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

LIBER PRIMVS LIBRI SYNOPSIS.

Ignatij ortus. Ingenium. Vita in saeculo. Vulnus in bello, & secuta ex eo ad Deum Conuersio. Manifestana commorationis asperitas, singularibus à Deo repensâ donis. Exercitiorum liber ibidem compositus. Peregrinatio ad sacra Palestinae loca. Studia literarum, piis erga proximum mixta laboribus. Variæ inter hæc Compluti, Barcinona, Salmantica, Parisiis impugnationes.

ANTABRIÆ veteris partem illam quæ Guipuscoa dicitur, Pyrenæos inter, & Cantabros; ad Septentriones mari obiacentem, Balda, & Oignes familiæ illustrarunt; notissima utraque, generis claritate, antiquitate, ac numero. Suam longo ab æuo ditionem utraq; tenuit, primariis aucta præfecturis, bello ac literis insignes per totam Auorum seriem plurimos censuit. Ognesia ex gente Loyolæ Domini prodire; ex his Bertramus; Oignes, & Loyolæ toparcha, per natu maiores familiæ caput, vndecim parens liberorum; quos de Marina Saezia Balda tulit, scæminas tres, & octo masculos. Horum vltimus in hanc lucem venit Ignatius, anno Christi ante sesquimillesimum nono, Innocentio octauo Pontifice, Federico tertio Imperante. Hunc præter indolem ortu suo dignam, excelsus quidam tollebat animus, in quo cuncta cerneret eminere, quibus adolescentes nobiles spem sui faciunt. Erecta illi mens, & capax, impetus ad quæuis ardua, par gloriæ ardor, & genius ad omnem militiæ cuiusuis meditationem. Comitas verò tanta & affabilitas vt mira sibi popularitate omnes adstringeret. Quare hunc velut aulæ natum ei destinat parens, & quod aliud aras, adhuc mollior, non ferret Castellæ regi Ferdinando honorarium in ephebum tradit. Verum longè aliis intentum numen dum Ignatium formaret, has naturæ tot dotes, iam eò retulerat, vt nobilioribus gratiæ studiis ancillarentur aliquando, & melioribus quam aut cuperet pater, aut ipsi tunc iuueni saperent. Quod enim postea Ignatius dictitabat, expertus ipse est, quos fuerat naturæ bonitas ad amplam fortunam in saeculo prouectura, hos

L.
Ortus, & ingenium Ignatij.

A quoque

quoque in Dei gloria strenuè proferenda successus habere vberimos. Robur enim illud inuicti pectoris quo ne vitæ quidem periculo territus, per acerbissimos dolores, gloriolæ ante meruerat; in patientiam vertit affligendi alacriter, & implacabiliter corporis; excelsum cogitationum, & animi, quicquid esset vulgare dedignatam, integrè retulit ad amplificandam diuinam gloriam; procliuè illud ad arma, & bellica, totum incubuit ad conscribendam militiæ nomine, ordinandamque societatem nouam, cuius vnum opus, ac studium foret, orthodoxam fidem & auctoritatem Ecclesiæ tueri, latiusque in dies

II.

Autorum nomina (quorum nemo ex societate) qui scribunt Ignatium eiusque Ordinem, hæresibus nostrorum temporum diuinitus oppositum & Indorum conuersioni destinatum Greg. XV. Urban. VIII. Pius IV. Breui ad Philip. II. an. 1561. Pius V. ad Episc. Colon. 1568. Card. Ludouisius Monti, Alanus Ro. Rota audit. Concil. Terracon. 1602. Geneb. Spond. Torn. Ioan. du Perron, Petrus Matth. Marcellus Pisan. capuc. Flor. Raymond. Falbius, Res. Duplex, Suvius Payua, Rodr. tom. 1. 99. reg. Steuartus Maurolicus Sandoval Ep. Pamphil. & alij amplius.

propagare.

Atque hîc iuuat memorare, inter cætera Ignatij decora, singulare hoc, ipsique proprium, & ab summis quæ Pontificibus, & Præsulibus; quæ huius, & superioris æui Scriptoribus plurimis illi attributum, quod ex militia sæculi eius belli ductor cœlitus lectus est, quo ad præsidium, vexata; ad defensionem, laborans Dei Ecclesia, esset magnopere vsura. In calamitoso videlicet Henrici per Angliam Schismate, in Lutheri desertione per Germaniam; in rebellionem Caluini per Galliam; in extendendis per Castellæ, & Lusitaniam Indias religionis veræ limitibus, quos per Europam hæresis impie arctarat. Fuitque hoc Deo ab ortu Ecclesiæ solemne, vt effusus in campum, hæresum ducibus, apostatis, tyrannis, propugnatores opponeret, nunc quidem, singulos, nunc in turmas digestos, ad hoc peculiari prouidentia euocatas. Sic olim Athanasium Atrio; Basilium Eunomio; Iuliano Gregorium cognomento Theologum; Nestorio Cyrillum; Hieronymum, & Augustinum Eluidio, & Pelagio; ante annos demùm quadringentos Albigenis furori, & grassantibus latè hominum vitis, sanctissimorum Francisci, & Dominici Patriarcharum familias geminas. Et certè dignum obseruatione Ignatij ortus, conuersio ad Deum, & conscriptæ ab eo Societatis instructio, publicis Ecclesiæ necessitatibus quam opportune occurrerint: quo enim anno Ferdinandus Castellæ rex cum Christophoro Colombo de navigatione decernebat quam hîc nouum in orbem ab se primùm repletum instituit; eodem Ignatium Deus huic mundo dedit, vt barbararum tot gentium erudatio, & in Christo cultus, eius tum operæ pretium, tum filiorum labor foret. Sexto vero post anno Orientem versus Vasco Gama in detectas ab se Indias nauigauit, quo item Xauerius nascitur, hoc est, 1497. Inde post quatuor, & viginti annos Martinus Lutherus Vormatiæ, effrontem coram Carolo quinto apostasiam professus, & desperatam emendationem Vatbergæ se abdidit, vbi nouus Ioannes, nouæ Patmos iactator ridiculus, præsentis veneni contra religiosa vota librum scripsit, qui pestifera sui lectitatione, breui cœnobio insolititudinem mutauit; è contratio hunc ipsum in annum cecidit humanis ex rebus Ignatij fuga, votumque Deo militandi, ex quo receptis post curatum vulnus corporis viribus Mantefam secessit, vbi clara in luce æternæ veritatis libellum composuit Spiritualium Exercitiorum, cuius, vt dicitur, mirabili ductu & suam ipse sacram familiam collegit, & reliquas mirifice auxit. Vnâ Ignatius, & Caluinus Parisiis agebant; vnâ discipulos, & sequaces, quàm diuersi diuersos legebant. Illic factum sibi finxit Ignatius, qui vitæ & doctrina sue malleo (verba sunt Florimondi Raymondi) hæresim fortiter obtinuit. Ibidem Caluinus,